

Column

Lieveheersbeesten

Peter Koomen
pkoomen@worldonline.nl

Ik vind lieveheersbeestjes maar schijnheilig. De mensen denken dat ze altijd omhoog klimmen om dichterbij God te komen. Nou, mooi niet. De lieveheersbeesten willen van Hem helemaal niets weten. Integendeel. Ze willen alleen maar hoger op omdat ze dan de grootste kans hebben om nieuwe slachtoffers te vinden: onschuldige bladluisjes die zich tegoed doen aan het sap van jonge plantentoppen. Als er aan de top niets te vinden is, vliegen ze weg op zoek naar een andere toplocatie. Als er één beest bestaat dat moordend en plunderend door de vegetatie trekt, is dat het lieveheersbeest wel. Het is beslist buitengewoon ongelukkig dat juist deze seriemoordenaar uitgekozen is als symbool voor de beweging tegen zinloos geweld. Had men nu nog een eerbare schimmel-, blad- of stuifmeeleter met tweeëntwintig of zestien stippen genomen, maar nee: het is uitgerekend de zevenstip geworden. Iedere stip op zijn schild staat voor zo'n 1000 slachtoffers! Hoe kun je nu ooit met zo'n antisymbool iets bereiken tegen zinloos geweld? Had toch een koe genomen!

Ik was destijds (1999) dan ook erg ingenomen met het in Nederland uitkomen van het kinderboek 'Het vervelende lieveheersbeestje' van de Amerikaan Eric Carle. Hoewel zijn kinderboeken er bepaald kinderlijk en gestileerd uitzien, blijkt uit details dat hij qua biologische kennis niet onderschat moet worden. Hij is vooral bekend geworden door 'Rupsje Nooitgenoeg' (vorig jaar zelfs in het Fries vertaald als Rûpke Noaitgenôch), maar hij heeft meer entomologische werken op zijn naam staan: 'Het eenzame vuurvliegje' (met echte knipperlampjes), 'De knappe kniptor' en 'De krek die niet tsjirpen kon' (beide met geluidjes) en niet te vergeten 'De spin die het te druk had' (met voelbare draadjes). Jeugdige bezoeken stormen vaak meteen op de boekenkast af omdat ze die boeken nog een keer willen zien/horen/voelen. Dat kan met een gerust hart, want wat erin staat klopt allemaal redelijk. Het lieveheersbeestje wordt dan ook terecht neergezet als een humeurig beest dat zijn bladluizen niet wil delen en met iedereen wil vechten. Goed zo.

Bijna had het vervaarlijke imago van het lieveheersbeestje een terechte impuls gekregen toen half maart de 'Grand Challenge Race' werd gehouden in de Mojavewoestijn in Californië. De wedstrijd werd door het Pentagon georganiseerd om zowel professionals als hobbyisten te stimuleren innovatieve oplossingen te bedenken voor het probleem 'hoe laat ik een voertuig zelfstandig door ruig terrein rijden'. Het Pentagon was met eigen ontwerpen nooit verder gekomen dan een kilometer of tien voordat er weer iets vreselijks met het voertuig gebeurde: niet betrouwbaar genoeg dus om manschappen in Irak van voedsel of munitie te voorzien zonder levens van chauffeurs te riskeren. Ten einde raad werd maar eens een wedstrijd uitgeschreven.

Eén van de deelnemende teams was 'Phantasm', afkomstig uit de gelederen van de Battle Bots. Dit is een vreselijk gewelddadig Amerikaans tv-programma waarbij robots elkaar zoveel mogelijk kapot moeten maken. De robots zijn in elkaar gezet door rivaliserende teams van hobbyknutselaars.

Zo'n beetje alles mag en zo'n beetje alles wordt ook in de robots ingebouwd: plethamers, slijpschijven, vlammenwerpers, cirkelzagen, grijpers, shovels, enzovoorts. Als ik zo'n programma zie, vind ik het altijd erg zonde dat al die vrije tijd en al dat geld in zoveel destructiviteit wordt gestopt. Goed dus dat zo'n team ook eens een hoger doel wil nastreven. Phantasm bedacht de low-cost-oplossing LADIBUG (Long-range Autonomous Directional Intuitive Boundary-sensing Unmanned Ground; figuur 1). Het werd een knalrood lieveheersbeestje van 350 kg op rupsbandjes, met een motor van een elektrische rolstoel, één gewone Pentium-4 boordcomputer en een sonarsysteem uit een autofocuscamera. Er was niet bijzonder veel aan gedaan om het apparaat overeind te houden, maar er waren uitschuifbare pootjes om het terug te kantelen als er iets heftig mis zou gaan.

Helaas heeft dit lieveheersbeest nooit echt aan de race meegedaan. Het 'Phantasm'-team trok zich terug. Over het waarom zijn de persberichten niet echt duidelijk, maar het lijkt erop dat het beest er niet in slaagde het kwalificatieparcours met een aantal simpele hindernissen te nemen. De race werd uiteindelijk gewonnen door de miljoenen kostende en zeer gecompliceerde 'Sandstorm'. Maar ook deze wist het uitgezette parcours van 230 km niet geheel te volbrengen. Na bijna twaalf kilometer kwam hij vast te zitten in de berm en vloog een voorband in de fik.

Daarmee is het Pentagon nog niet veel verder gekomen. Er komt dus vast nog wel een vervolg op de race: nieuwe kansen voor het lieveheersbeest om zijn ware aard te tonen, zijn verschrikkelijke mandibulaire tanden te laten zien en, wie weet, nog eens model te staan voor iets dat ingezet wordt bij de bestrijding van terrorisme. Toch nog een beetje tegen zinloos geweld.

Figuur 1. LADIBUG. Foto: Grand Challenge Media Gallery, www.grandchallenge LADIBUG.